

2025

VECKA

VM-UPDATE

51

Håller dig ajour med världsmarknaderna

Råvaror
Valutor
Index

Världsmarknaden

Krypto

Nationalekonomi

Makro

Mikro

Det vita stenen – vitt guld

Det är svårt att föreställa sig i dag, men det fanns en tid när en näve salt kunde avgöra liv och död. Det vi i dag strör slentrianmässigt över en biff var under årtusenden lika dyrbart som guld — och under flera perioder till och med dyrare. Romerska legionärer fick ibland sin lön utbetald i salt, därav ordet saltarium — ursprunget till dagens "salary" (lön). Historien rymmer få exempel på råvaror som så tydligt visar hur civilisationer formas av det de använder som pengar.

Det finns här en tydlig parallell till vår samtid; värdet försvann inte för att saltet slutade vara användbart, det försvann för att det blev för lätt att producera.

Detta är en gammal historia, men också aktuell i dag. Saltets väg från exklusivt betalmedel till vardagsprodukt är i praktiken samma resa som våra fiatpengar gjort — bara snabbare, brutalare och mer förutsägbart. Det monetära problemet är urgammalt: det har varit lättare att späda ut och tillverka ett betalmedel än att producera de varor och tjänster som ger det värde.

Saltets fall är egentligen den första inflationsberättelsen. Inte skapad av centralbanker, utan av naturen själv.

Varje monetärt system bygger inledningsvis på knapphet. När knappheten försvinner, försvinner också pengens förmåga att bära värde. Det var sant för saltet. Det var sant för de romerska mynten. Det är sant för dollarn, euron, kronan och för varje annan fiatvaluta som människan försökt hålla vid liv. Och det är kanske därför världen i dag söker något nytt — något som inte kan manipuleras, spädas ut eller grävas fram i överflöd.

Men innan vi kommer dit måste vi börja där allting började: i en värld där det mest värdefulla du kunde äga var något du bokstavligen kunde smaka.

Salt som betalmedel

Före elektricitet, innan vi lärde oss arbeta med metaller och långt innan någon kunde stava till "finansiell stabilitet", bestod världens ekonomier av mycket enkla principer: det som var svårt att få tag på och nödvändigt för att leva, blev värdefullt. Salt uppfyllde alla kriterier.

Först och främst var saltet livsnödvändigt. Det konserverade mat, hindrade infektioner, möjliggjorde långa resor och säkra vintrar. I samhällen utan kylskåp var salt lika kritiskt som energi är för oss i dag — en förutsättning för att överhuvudtaget kunna planera framtiden.

För det andra var saltet svårt att utvinna. Tidiga civilisationer behövde antingen avdunsta havsvatten i enorma bassänger eller ta sig ned i farliga gruvor där både lungor och liv stod på spel. Produktion var kostsam, långsam och oförutsägbart. Det gjorde saltet till en resurs med begränsad tillgång, vilket i sin tur gav det monetärt värde.

För det tredje var saltet enhetligt och delbart. En klump kunde brytas ner i mindre delar utan att förlora egenskaper. Salt förstördes inte av tid, rostade inte, ruttnade inte. Det var ett tidigt, naturligt uppfyllande av pengars klassiska funktioner: värdebevarande, enhet, delbarhet, transportbarhet.

Och kanske viktigast: alla behövde det. Pengar fungerar bara när mottagaren accepterar dem, och salt var universellt erkänt långt innan ord som "legal tender" existerade.

På så sätt blev saltet ett av mänsklighetens första globala betalmedel — inte för att någon kung beordrade det, utan för att dess egenskaper var överlägsna. Det var marknaden som utsåg det, inte staten. Men under ytan fanns ett problem som skulle återkomma i nästan varje monetärt system efteråt: det fanns ingen garanti för att utbudet skulle förbli knappt. Bara en ny gruva, en ny handelsväg eller en teknisk förbättring behövde uppstå — och hela den monetära ordningen kunde förändras.

Och det var precis vad som hände.

Så dör pengar

Saltets monetära styrka byggde på dess begränsade tillgång. Men sådan begränsning är aldrig garanterad i framtiden. Historien visar att när ett betalmedel blir tillräckligt värdefullt, mobiliseras människans uppfinningsrikedom för att hitta nya källor, effektivare metoder och kortare vägar. Det är samma kraft som driver teknologisk utveckling och handelsnätverk, men som också oundvikligen underminerar varje valuta vars värde vilar på att den är svår att få tag på. Saltets öde var därför inte en moralisk brist hos människan, utan en praktisk konsekvens av mänsklig innovationsförmåga.

Saltets monetära historia sträcker sig över en förbluffande lång tidsperiod — ungefär från 6000 f.Kr. till 1800-talet e.Kr., det vill säga runt 7 500 år. Under större delen av denna tid fungerade salt som ett av mänsklighetens viktigaste betalningsmedel, klart mer uthålligt än alla moderna fiatvalutor som funnits i endast några decennier eller sekel. Få andra värdebärare har haft en lika lång och geografiskt omfattande monetär roll.

Redan mellan 6000 och 3000 f.Kr. (den neolitiska perioden, yngre stenåldern) finns spår av organiserad saltutvinning i både Rumänien och Kina.

Även om salt först och främst användes för matlagning och konservering, finns tidiga tecken på att det också fungerade som handelsvara och bytesmedel.

Under perioden 2000–500 f.Kr. blir salt centralt i de stora handelsnätverken i Mesopotamien, Egypten, Kina och delar av Afrika. Här betraktas saltet som en strategisk resurs, jämförbar med metaller i betydelse och värde.

I Romarriket (ca 500 f.Kr.–400 e.Kr.) når saltets monetära betydelse en ny höjdpunkt. Romerska soldater kunde få sin lön utbetald i salt och särskilda vägar byggs, som Via Salaria, enbart för att transportera salt till huvudstaden.

Mellan 500 och 1700 e.Kr. fortsätter salt att fungera som valuta över stora delar av Afrika, Asien och Europa. I det medeltida Mali-riket och längs de transsahariska handelsvägarna kunde ett stort saltblock värderas lika högt som guld. I vissa regioner betraktades salt som en lika universell valuta som silver.

Men från 1700-talet och framåt förändras allt. Nya gruvor upptäcks, metoderna för att avdunsta havsvatten förbättras och industrialiseringen möjliggör storskalig produktion till en bråkdel av den tidigare kostnaden. Handelsvägar öppnas, logistiken effektiviseras — och på kort tid finns salt inte längre bara vid kusterna och vid några få sällsynta källor, utan överallt. Utbudet exploderar, priset faller och saltet förlorar sin monetära roll.

Det som en gång var en strategisk resurs blev en vardagsvara. Långa karavaner som tidigare fraktat "det vita guldet" över Sahara fann sig nu lastade med något som ständigt tappade i värde. När utbudet av valutan steg hände det som alltid händer: inte att priserna steg, utan att saltet förlorade sin köpkraft. Det krävdes allt större mängder för att köpa samma varor som tidigare. Värdet rann inte ut över en natt, men lagren växte, byteshandeln blev sämre och transaktionerna allt tyngre. Till slut var det inte varorna som blivit dyrare — det var saltet som blivit billigt.

Salt förlorade inte sitt värde för att människor slutade behöva det. Det förlorade sitt värde för att vem som helst kunde producera det.

Det är här parallellen till modernt fiat blir obehagligt tydlig. För även i våra dagar styrs pengar av en resurs som kan skapas i praktiskt taget obegränsade mängder. Skillnaden är att i dag krävs inte en ny gruva — bara ett knapptryck på en centralbanksdator.

Saltets fall visar en regel så gammal att den borde vara självklar: Ett betalmedel som kan massproduceras kommer förr eller senare att massproduceras.

Inte för att människor är onda, utan för att incitamenten är oemotståndliga. Finns möjligheten, används den. Och varje gång det sker urholkas pengens förmåga att lagra värde.

Saltets historia visar exakt vad som händer när pengar inte har en naturlig spärr mot utspädning.

Och än värre är att utspädningen i fiat inte bromsas av naturen, utan styrs av dem som tjänar på att späda ut pengarna.

Fiatparallellen

Saltets devalvering var åtminstone naturlig. En ny källa hittades, en ny teknik uppfanns, handeln öppnades. Naturen satte gränserna — tills människan hittade sätt att tänja på dem.

Fiatvalutan fungerar tvärtom. Här finns inga gränser överhuvudtaget. I det moderna monetära systemet är pengar inte längre något som utvinns eller skapas genom arbete, risk och investering. De är en politisk konstruktion, producerad ur tomma intet av institutioner som påstår sig veta vad ekonomin "behöver".

Det är monetär centralplanering i sin renaste form.

Precis som salt tappade sitt värde när utbudet ökade, tappar fiatpengar sin köpkraft när stater expanderar penningmängden. Den enda skillnaden är att saltets fall tog århundraden — fiat kan förlora halva sitt värde på några få år.

Ett imperium byggs upp långsamt. En valuta kollapsar snabbt. Vi lever i en tid då inflation inte längre är en olycka, utan ett styrmedel. Det är inte en konsekvens av marknaden, utan ett medvetet beslut. Politiker och centralbanker kallar det "stimulanser", "likviditetstillförsel", "penningpolitik". Men i praktiken är det samma sak som hände med saltet: värdet späds ut.

Skillnaden är att denna gång sker det inte för att naturen förändrats, utan för att någon valt att trycka på knappen.

Fiatpengar fungerar endast så länge människor litar på dem. Men varje gång en regering skapar nya pengar ur tomma intet påminns vi om den fundamentala sanningen:

En valuta utan naturlig begränsning kommer förr eller senare att utnyttjas till sin egen förstörelse.

Det är därför historien aldrig har producerat en fiatvaluta som överlevt. Alla har fallit. Alla.

Saltets värde kollapsade på grund av överflöd. Fiatvalutornas värde kollapsar av samma skäl — men denna gång produceras överflödet medvetet, planerat och centraliserat.

Guld har bevarat värde i 5 000 år

Om saltets öde visar vad som händer när utbudet kan ökas, visar guld det vad som händer när naturen säger nej.

Guld är besvärligt. Det kräver enorma resurser att hitta, ännu större resurser att utvinna och dessutom har historien redan plockat det mesta av det lättillgängliga. Det är dyrt, tungt, smutsigt och långsamt att producera. Och det är just därför det fungerar.

Där saltet kunde översvämma marknaden som en flodvåg av avdunstat havsvatten, sipprar nytt guld ut i ekonomin med ungefär en procent per år. Det spelar ingen roll hur mycket guldpriset stiger; naturen vägrar låta utbudet öka mer än marginellt. Ingen kung, ingen president, ingen centralbank kan "besluta" fram mer guld.

Guldets värde ligger inte i dess glans, utan i dess orubblighet.

Det står emot politiker.

Det står emot inflation.

Det står emot mänsklig manipulation.

Och i fem årtusenden har det bevarat sin köpkraft — en bedrift ingen fiatvaluta ens kommit i närheten av.

I Babylon kunde du köpa ett får för ungefär ett gram guld. I dag kan du fortfarande göra samma sak. Vad är oddsen att euron eller dollarn klarar samma prov om 5 000 år? Eller ens om 100 år?

Guld är inte perfekt. Det är tungt och opraktiskt att flytta över gränser, svårt att digitalisera och dåligt som vardagsbetalning. Men det har en egenskap som väger tyngre än alla dess brister: det kan inte massproduceras.

Här uppstår ett monetärt mirakel.

När staten skapar pengar ur tomma intet får de värde för att vi tvingas acceptera dem. När guld skapas ur berggrunden får det värde för att ingen kan tvinga fram mer.

Guldets historia är egentligen en motståndsrörelse — en evig påminnelse om att värde måste vara förankrat i något större än politiska löften.

Men även guldets historia är bara ett kapitel i berättelsen. För långt innan fiat tog över, och långt innan Bitcoin ens var en idé, experimenterade människan med alla tänkbara betalmedel.

Pengar har aldrig varit monopol

Det moderna samhället har lärt oss att pengar är något staten bestämmer: en flagga på en sedel, ett porträtt av en död kung, ett löfte från en centralbank. Vi glömmer hur ovanligt detta är sett i ett längre historiskt perspektiv.

I större delen av mänsklighetens historia har pengar varit ett ekologiskt fenomen, inte ett politiskt. Ett samhälle använde de värdebärare som råkade passa dess behov:

- Boskap i pastoraliska kulturer
- Skinn och pälsar i norr
- Spannmål i jordbruksekonomier
- Koppar, järn och silver i metallbearbetande kulturer
- Jättelika stenvallor på Yap
- Snäckor vid kusterna
- Cigaretter i fångelser
- Te-block i Asien
- Skuldsedlar i handelsstäder
- Guld och silver som internationell standard

Det viktiga är inte vad man använde. Det viktiga är att det alltid fanns flera valutor samtidigt. Ingen civilisation har spontant organiserat sig kring en enda pengasort. Valutamonopolet är en sen politisk uppfinning, framtvungad genom lagar, skatter och våldsmonopol.

Marknaden väljer alltid flera lösningar. Staten väljer alltid ett monopol.

Förr kunde en bonde sälja sin spannmål för silver, men köpa verktyg för koppar och betala arrendet i natura. Det var inte kaos — det var flexibilitet. Systemet fungerade just för att ingen aktör kunde manipulera alla värden samtidigt. Det fanns inget centralt sårbart system att förstöra.

Jämför det med i dag, där ett beslut från en centralbank kan fördyra alla lån, fördubbla bostadspriser, slå ut företag och omfördela förmögenheter på en skala som vore otänkbar i en värld med parallella valutor.

Att vi i modern tid bara använder en valuta per land är inte en fråga om effektivitet. Det är en fråga om makt. Ett monopol gynnar alltid den som kontrollerar det — aldrig den som tvingas leva under det.

Historien visar därför inte bara vad människor använt som pengar, utan att de alltid föredragit flera valutor samtidigt när de fått välja fritt. Det är detta mönster Bitcoin återupplivar — ett frivilligt, konkurrensutsatt penningekosystem.

Men innan vi tar steget dit behöver vi förstå varför Bitcoin inte bara är ett nytt betalmedel, utan ett system byggt för att motstå samma svagheter som sänkte saltet och fiatvalutan.

Digitalt salt utan överflöd

Om salt lärde oss faran med ett betalmedel vars utbud kan ökas och guldets lärde oss styrkan i ett som inte kan manipuleras, lär Bitcoin oss något ännu större: att knapphet kan kodas, formuleras i matematik och göras absolut.

Bitcoin är den första mänskliga uppfinningen där utbudet inte bara är svårt att öka — det är omöjligt.

Det spelar ingen roll vilka lagar som stiftas.
Det spelar ingen roll vilket våld som utövas.
Inget politiskt beslut kan ändra reglerna.

Det enda som gäller är matematik.

21 miljoner.

Inte 21,1.

Inte 22.

Inte någon "extra likviditetstillförsel i extraordinära tider".

Det har ingen betydelse hur många professorer, centralbankschefer, regeringar, investerare eller kriser som ropar efter fler Bitcoin. Protokollet lyder inte auktoriteter. Det lyder endast sin egen kod.

Det är just detta som gör Bitcoin till en monetär revolution. För första gången i historien har människan skapat ett betalmedel där ingen kan göra det saltgruvorna gjorde och ingen kan göra det centralbankerna gör.

Du kan inte gräva upp fler.

Du kan inte trycka fler.

Du kan inte manipulera värdet genom att manipulera mängden.

Och ändå, trots sin absoluta knapphet, är Bitcoin globalt delbart. En bitcoin kan delas upp i 100 miljoner satoshis — något guldets aldrig kunnat erbjuda. Det är knapphet som guld, och delbarhet långt bortom salt och fiat.

Lika viktigt är frånvaron av ett centrum. Bitcoin har ingen stat, ingen kung, ingen bank som bestämmer. Det har inga preferenser, inga ideologier, inga väljare att fjäska för eller skulder att betala tillbaka. Det finns bara ett nätverk av tusentals datorer som kollektivt försvarar reglerna — regler som ingen enskild människa kan bryta.

Det är här parallellen till framtidens valutasystem blir tydlig. Bitcoin är inte tänkt att ersätta alla pengar, lika lite som guld gjorde det, eller salt, eller snäckor. Det är ett alternativ. Ett värdeförråd. Ett skydd mot utspädning. Ett system för dem som vill stå utanför den politiserade penningproduktionen.

Och framför allt:

Bitcoin är det första betalmedlet som sätter en verklig gräns för mänsklig girighet.

För där saltet kunde massproduceras och fiat kan tryckas utan tak, förblir Bitcoin lika envist begränsat som om det vore inhugget i granit.

Framtidens system, flera valutor samtidigt

När man betraktar historien bakåt framstår en sak som självklar: mänskligheten har aldrig levt i ett system med en enda sorts pengar.

Det är först i modern tid, med statens växande makt och centralbankens teknokratiska självförtroende, som vi vant oss vid tanken att "en nation – en valuta" är något naturligt.

Det är det inte. Det är ett undantag.

Framtiden ser snarare ut att bli en återgång till det normala: ett ekosystem av parallella valutor, där olika människor och olika ändamål kräver olika värdebärare.

- Bitcoin som digitalt guld och globalt värdeförråd
- Fiat för kortsiktiga transaktioner och skattebetalningar (tvingande natur)
- Stabila råvaruanknutna valutor i privata system
- Lokala community-valutor
- Tokeniserade tillgångar, från fastigheter till metall
- Guld som fortsatt säker hamn i geopolitisk oro

Det låter kaotiskt bara för att vi tappat minnet. Men det är just denna modell som varit normalt i nästan varje civilisation innan vår. Marknaden väljer alltid flera lösningar, eftersom ingen valuta kan uppfylla alla mänskliga behov perfekt.

Det är ett misstag att tro att framtiden kommer att domineras av en enda pengaform — vare sig det är fiat, guld eller Bitcoin. Människan är för kreativ för det, och incitamentstrukturerna för starka.

Den verkliga frågan är därför inte vilken valuta som vinner, utan vem som får bestämma vilka valutor som ska få finnas. Historiskt har staten insisterat på att bara dess egen valuta ska räknas som "giltiga pengar". Men det är inte marknaden som krävt monopolet — det är makten.

Ett framtida pluralistiskt valuta system minskar just detta maktmonopol. Ingen regering kan längre manipulera hela ekonomins värdebas på egen hand. Ingen enskild institution kan längre driva fram inflation, skuldbubblor eller konfiskatoriska reformer i skymundan.

Det är därför parallella valutor inte bara är ekonomiskt rationellt — det är politiskt nödvändigt.

När pengar konkurrerar blir ingen härskare permanent. När pengar monopoliseras blir härskaren oavsättlig.

Och kanske är det just därför de högljuddaste kritikerna av detta nya system alltid är desamma: de som sitter på enorma "saltlager" i dagens finansvärld — institutioner, centralbanker och politiska makthavare vars inflytande vilar på att deras egen valuta förblir utan konkurrens. De varnar inte för Bitcoin för att det är farligt, utan för att utvecklingen hotar att göra deras värdebas, deras makt och deras privilegier lika föråldrade som en bortglömd karavan full av saltblock i Sahara.

Varför staten inte kan anförtros

All monetär historia leder fram till samma fråga:

Vem ska vi lita på med makten över pengarna?

Politiker svarar reflexmässigt: staten.

Ekonomer inom centralbanker svarar: centralbanken.

Marknaden däremot svarar: ingen.

Här dyker Thomas Hobbes upp — 1600-talsfilosofen som menade att människan är självisk, irrationell och farlig utan en stark stat som håller henne i schack. Hobbes ansåg att vi måste ha en övermakt (Leviathan) för att hindra samhället från att falla i "allas krig mot alla".

Men Hobbes missade den avgörande motfrågan:

Om människan är så farlig, hur kan man då ge en enda institution makten över hela samhället?

Och vad händer när staten ges makten över ekonomins hjärta — valutatan?

Monopol är alltid farliga, men ett penningmonopol är det farligaste av alla. Den som kontrollerar valutan kontrollerar resten av civilisationen.

- Den kontrollerar sparande.
- Den kontrollerar skulder.
- Den kontrollerar kapitalflöden.
- Den kontrollerar hur snabbt eller långsamt en medborgares arbete tappar värde.

Och framför allt:

Den kan berika sig själv utan att behöva be om lov.

Hobbess ansåg att människans natur är sådan att hon måste begränsas. Men ett penningmonopol befriar snarare makthavaren från begränsningar. Det låter honom begå samma misstag som medeltidens saltgruvor — att expandera utbudet till den punkt där värdet kollapsar.

Det är därför staten aldrig är en neutral förvaltare av pengar. Den har alltid incitament att trycka mer, spendera mer och skjuta problemen framför sig. Människan i allmänhet är benägen till egenintresse. Staten i synnerhet är benägen till maktmissbruk.

Skillnaden är att individens girighet skadar några få.

Statens girighet skadar alla.

När en privat aktör missköter sig går den i konkurs.

När staten missköter sig höjer den skatten.

När den verkligen missköter sig trycker den pengar.

Och det är alltid medborgaren som betalar.

Det är här Bitcoin, guld och parallella valutor spelar en avgörande roll. De är inte bara monetära instrument — de är maktbegränsare. De påminner staten om att den inte är civilisationens ägare, utan dess förvaltare.

Pengar som politiskt verktyg leder alltid till samma slut: inflation, skuldfällor, förtäckta konfiskationer och långsam förstörelse av medborgarnas köpkraft.

Pengar som marknaden valt leder nästan alltid till stabilitet, ansvar och långsiktighet.

Historien är kristallklar på denna punkt:

Den som ger staten makten över pengar ger staten makten över allt.

Och med tanke på människans natur, om vi skall lyssna på Hobbess, är det ett ansvar ingen institution borde ges.

Från saltets fall till Bitcoin-erans början

Saltet började som civilisationens första stora monetära framgång. Det var begränsat till sin natur, nödvändigt och accepterat av alla. Men det föll offer för samma mekanism som alltid hotar pengar: möjligheten att massproducera dem. När utbudet steg kollapsade värdet. Det var alltså den första inflationshistorien — långt innan någon centralbank existerade.

Fiatvalutorna upprepar samma tragedi, men med högre tempo och större konsekvenser. De saknar naturliga begränsningar; de expanderar inte av misstag utan av politisk vilja. Fiat är inne i saltets sista stadium: ett betalmedel som tappat förankringen i verkligheten.

Mot detta står guld, den envist motsträviga metallen som naturen själv satt gräns för. Guldets knapphet är inte politisk, inte juridisk, inte digital — den är geologisk. Därför har gullet behållit sitt värde genom imperier, krig, depressioner och krascher. Det är det närmaste mänskligheten kommit mot en stabilitet som inte går att rösta bort.

Sedan kom Bitcoin.

För första gången skapades ett system vars utbud inte beror på naturen utan på matematik. Ingen kung, ingen regering, ingen centralbank kan skapa fler än 21 miljoner Bitcoin. Det är ett monetärt kontrakt utan härskare, där reglerna gäller för alla och ingen kan bryta dem. Ett digitalt guld, men öppet, globalt och delbart på ett sätt som inga tidigare pengar varit.

Det är därför världen nu rör sig mot något som egentligen är ett återfall till det normala: ett system med flera valutor samtidigt.

Historien visar att människor alltid har använt olika sorters pengar parallellt — guld för sparande, lokala valutor för handel, råvaror för säkerhet. Det är bara statens moderna monopol som fått oss att tro att ett enda betalmedel är en naturlag.

Så är det inte.

Monetära monopol är politiska, inte ekonomiska.

Framtiden kommer inte att domineras av en valuta utan av konkurrens mellan många: fiat för skatter och löpande transaktioner, guld som sista försvar, Bitcoin som digitalt värdeförråd och dussintals andra alternativ för olika behov. Ett öppet system, inte ett tvingande.

När vi betraktar saltets historia, fiatvalutans öde och guldets uthållighet framträder ett mönster så tydligt att det knappt kräver analys:

Pengar fungerar bara så länge de är svåra att skapa.

Salt föll på att dess begränsade utbud försvann.

Fiat faller på samma sak.

Guld har överlevt tack vare sin naturliga begränsning.

Bitcoin överlever genom sin matematik.

Det är därför den monetära framtiden inte är en fråga om teknik, utan om disciplin.

Om att låta värde styras av verklighet, inte politik.

Om att återgå till ett system där ingen aktör — vare sig en kung, ett parlament eller en centralbank — kan expandera penningmängden och därigenom tysta, gradvis omfördela medborgarnas sparande.

Vi började med salt, och vi slutar med samma läxa:

Det betalmedel som kan massproduceras kommer alltid att massproduceras.

Men denna gång har vi för första gången ett alternativ som inte kan det.

Henrik Hallenborg

Henrik.Hallenborg@hasafuma.com

Brist på silver – men gott om olja och vete

Det är svårt att inte lägga märke till en sak i veckans råvarurapporter: nästan allt pekar mot överskott. Oljan, gasen, zinken, vetet – utbudet är generöst. I vissa fall är överskottet mindre robust än det ser ut. I andra fall döljer sig strukturella risker bakom de lugnande rubrikerna.

Låt oss börja där allt börjar med energi.

USA:s energimyndighet EIA räknar med ett globalt överskott på cirka 2 miljoner fat per dag nästa år, vilket i teorin borde hålla Brent runt 55 dollar fatet. Det är en låg prisnivå, och förklaringen är en kombination av rekordproduktion i USA och att den globala efterfrågan fortfarande är dämpat.

Men bilden är inte helt så enkel:

- USA slog produktionsrekord i oktober – 13,87 miljoner fat per dag – och väntas ligga kvar där året ut. Först 2026 väntas en nedgång.
- Kina fortsätter fylla sina strategiska lager, vilket absorberar en del av överskottet (nu skall även USA öka lagren).
- OPEC+ når inte sina egna produktionsmål, men producerar fortfarande mer än marknaden behöver.

IEA (International Energy Agency) är aningen mer pessimistiska än EIA: de ser ett potentiellt överskott på 3,4 miljoner fat per dag nästa år, något lägre än de ursprungliga prognoserna men fortfarande betydande.

Samtidigt dyker ryska exportsiffror upp som motsäger varandra.

Bloomberg visar stigande fartygsleveranser, IEA visar fallande totalexport. Den logiska förklaringen är betydande volymer ligger sannolikt på tankers utan köpare, vilket ger en bild av flöden – men inte av faktisk konsumtion.

Det korta svaret på allt detta är att oljan är billig av ett en bra anledning.

Rent tekniskt har vi haft sidledes rörelser en längre tid vid en stödnivå. Om det passeras kan det tänkas att vi snart ser \$40.

I Europa har gaspriset (TTF) glidit nedåt under hösten. Normalt skulle ett sådant prisfall leda till snabbare uttag ur lagren, men i år händer det motsatta. Förklaringen är att Europa inte längre bjuder högst på världsmarknaden. Qatar väljer nu att styra om sina LNG-leveranser till Indien, där marginalerna är bättre, Europas gaslager töms därför långsammare än väntat. Det beror dock inte på ett stabilt läge, utan på det ovanligt milda vädret som hållit efterfrågan nere.

Skulle temperaturen plötsligt falla, samtidigt som LNG-inflödet fortsätter att minska, kan bilden snabbt förändras. Då står Europa inför risken att lagernivåerna sjunker betydligt snabbare än dagens siffror antyder.

Samtidigt finns det flera faktorer i bakgrunden som riskerar att strama åt gasmarknaden ytterligare. USA:s exportkapacitet kan bli betydligt mindre generös än vad marknaden tidigare räknat med, särskilt om en kall vinter ökar den inhemska efterfrågan. EIA varnar redan för att amerikanska gaspriser kan stiga markant om köldknäppen slår till. Till detta kommer en mer strukturell trend: den explosiva tillväxten av data-center, som gradvis lyfter den amerikanska gasförbrukningen och gör resursen mindre disponibel för export än för bara några år sedan.

Prisbilden i Europa ser därför lugnare ut än den borde. Gas är visserligen billig, men den höga "carry"-kostnaden gör den till en av de mest otacksamma råvarorna att äga i fel marknadsklimat. Det här är inte något man lägger i byrålådan och hoppas på. Gas köper man först när trenden tydligt vänt upp — aldrig före.

Bland metallerna återtog guldet nivån 4 300 USD/oz, samma område som vid rekordet för två månader sedan. Den utlösande faktorn var Fed-mötet, men det viktiga ligger i undertonen:

- 25 punkter var väntat.
- Fed-chefen Powell konstaterade att arbetsmarknaden är svagare än statistiken visar.
- Han pekade ut dagens inflation som huvudsakligen ett resultat av tullar – alltså icke-monetär inflation, vilket antyder att Fed känner sig friare att sänka räntan.

Marknaden hörde det den ville höra: mer stimulanser kommer.

Guld reagerar därefter.

Silver däremot rusar som priset gjorde år 1979, blankare återköper i förtvivlan:

- +120 % sedan årsskiftet
- Nya rekordnivåer varje vecka
- ETF-flödena är kraftigt positiva
- Lager faller både i Kina och på Comex

Också kopparpriset fortsätter bryta rekord. Efter Fed-beskedet tog det ytterligare ett kliv mot 12 000 USD/ton.

Chile planerar nu investeringar på 105 miljarder dollar det kommande decenniet – den största satsningen på nästan tio år. Men även denna historiska expansion räcker inte för att täppa till den växande klyftan mellan vad världen planerar att producera och vad den faktiskt kommer att behöva.

Elnät, elbilar, batterifabriker och exploderande datacenterkapacitet driver en efterfrågan som springer ifrån alla traditionella prognoser. Till Hot Commodities och Gold Bug ligger vi "fully loaded" med koppar d.v.s. en stor köpt position.

Bland nyheterna för spannmål fick vi veta att USDA höjde prognosen för global veteskörd ytterligare. Nu väntas en produktion på 838 miljoner ton, en rejäl ökning från tidigare siffror.

Lagren hos de stora exportländerna väntas stiga till 75 miljoner ton.

USA:s sojaexporter ligger däremot på en 13-årslägst, då Kina hittills köpt betydligt mindre än väntat. Priset har stabiliserat sig runt 11 USD/bushel, och ska det upp krävs Kina tillbaka som storköpare.

Till våra trendföljande program har positionerna i spannmål reducerats, vi har blankat energisektorn och återtagit en relativt stor köpt position i ädelmetallerna.

Henrik Hallenborg

Henrik.Hallenborg@hasafuma.com

Låg puls på börsen

Det har varit en börsvecka där allt rör sig men väldigt lite händer. Indexen knuffar lite uppåt, lite nedåt, sentimentet är halvlugnt. Veckan dominerades av två tunga kryptohändelser — CFTC gav Gemini grönt ljus för reglerade prediction markets, och Brasiliens största privata bank gick ut och rekommenderade 1-3 % Bitcoin i portföljen.

Men låt oss börja hemma i Sverige, där vi har Saab B – årets folkaktie på steroider.

Saab som Bitcoin

Saab B är i dag Stockholmsbörsens motsvarighet till Bitcoin 2017: alla tittar, alla pratar, och ingen vågar stå helt utanför. Aktien är inte bara årets mest omsatta – den handlas med en intensitet man normalt bara ser när ett bolag släpper en banbrytande produkt eller befinner sig mitt i en takeoverstrid. Men Saab gör varken eller. Det är bara den förändrade säkerhetspolitiska verkligheten som drivit bolaget rakt in i centrum.

Volymerna är höga, kursförändringarna kraftiga, och volatiliteten påminner mer om ett techbolag än ett försvarsbolag. När en aktie blir en folkaktie brukar det förr eller senare bli trångt i dörren. Tekniskt sett har vi en möjlig toppformation, trenden är inte längre stigande utan mer neutralt negativt med en lägre botten och lägre topp. Se graf längre ned där vi går igenom en sättupp för att blanka.

USA: Rekordnivåer

På andra sidan Atlanten fortsätter marknaden sina tveksamma rörelser. Dow Jones och småbolagsindexet Russell 2000 satte nya rekord. Marknaden är alltså stark – men inte överallt. Det känns inte direkt som en rusande bull-marknad när varje högre topp följs av ökat säljtryck.

Samtidigt som de breda indexen kliver upp mot nya höjder, sackar Nasdaq efter. "Investor rotation" blev veckans ord: kapital flyttar från överköpta AI-raketer till mer jordnära sektorer som finans, industri och värdebolag.

Ytterligare en bank rekar Bitcoin

På kryptosidan blev reaktionen på Feds tredje räntesänkning i rad ovanligt lugn: en kontrollerad uppgång följt av en lika odramatisk nedgång – utan de explosiva rörelser som annars brukar känneteckna sektorn.

Det mest intressanta med Bitcoin och krypto under 2025 har inte varit priset, utan vad institutionerna gör. Nyhetsflödet har varit påfallande positivt – och allt pekar mot en bredare och allt snabbare institutionell adoption.

Den senaste nyheten är att Brasiliens största privata bank, Itaú Unibanco, gick ut och rekommenderade att investerare håller 1–3 % av portföljen i Bitcoin under nästa år. Inte som spekulation, utan som strategisk komponent: ett tillgångsslag med egen dynamik, global räckvidd och en växande roll som inflationshedge i en geopolitiskt osäker värld.

Och förra veckan rekommenderade Bank of America sina kunder att investera 4 % av kapitalet i krypto.

När banker med tusentals miljarder under förvaltning börjar prata om krypto på samma sätt som de pratar om guld, då har något hänt.

Då är Bitcoin inte längre ett ungdomsuppror – det är en tillgångsklass. Och det har vi sett i år.

Och under veckan som gick fick Gemini klartecken av amerikanska CFTC att lansera så kallade prediction markets och samtidigt expandera sina derivatprodukter.

Det här är större än det låter. För första gången får en etablerad kryptoplattform i USA erbjuda reglerade handelskontrakt baserade på verkliga händelser – politik, ekonomi, inflation, arbetslöshet, sportresultat.

Det handlar i praktiken om att kapitalmarknaden får ett nytt sätt att prisa sanna sannolikheter. Istället för opinionsmätningar och magkänsla kan investerare uttrycka sina förväntningar direkt i marknaden. Det brukar kallas "betting on reality", men här sker det i en strikt reglerad form, under samma myndighet som övervakar råvaru- och terminsmarknaderna.

Att CFTC släpper fram detta är svårt att tolka som annat än ännu ett steg i den pågående institutionaliseringen av kryptosektorn.

Den praktiska skillnaden mellan traditionell finans och krypto blir snabbt mindre.

Det som tidigare hörde hemma i den strikt reglerade börsvärlden – derivat, clearing, licensierad handel – flyttar nu steg för steg in i kryptosektorn. När myndigheter godkänner sådana produkter betyder det att krypto inte längre står vid sidan av finanssystemet, utan börjar fungera på samma villkor som andra marknader.

Henrik Hallenborg

Henrik.Hallenborg@hasafuma.com

Veckan som gick på X!

- Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, har i över ett sekel – sedan 1913 – ägnat sig åt att “finjustera sysselsättningen”, “samla in ekonomisk data” och “styra politiken”.
Enligt Federal Reserves egen webbplats sysselsätter denna svårstyrda koloss, som i andäktiga toner kallas “The Board”, över 400 ekonomer med doktorsexamen.
Och hela systemet – “The System”, som omfattar både styrelsen och ett dussin regionala centralbanker – har över 1 000 ekonomer på lönelistan.
Och vad, kära läsare, har allmänheten fått ut av detta akademiska mustaschvaxande och pannrynkor i elfenbenstornet? – Finanskrönikan
- Startköp i DAX och tyska aktier OM kursen bryter upp (efter ett då falskt utbrott ned). Potential för en riktig bull-marknad.
- FYRA BRA SAKER ATT HA KOLL PÅ:
IMM OPEN INTEREST
THE CONSENSUS
PERCEPTION OF THE TREND
REACTION TO NEWS
– Finanskrönikan
- När en privat aktör missköter sig går den i konkurs. När staten missköter sig höjer den skatten. När den verkligen missköter sig trycker den pengar. När en privat aktör missköter sig går den i konkurs. När staten missköter sig höjer den skatten. När den verkligen missköter sig trycker den pengar.
- Även om det inte kommer att chocka läsarna av <http://mises.org>, behöver vi ständiga påminnelser om att den politiska eliten ljuger – och kanske till och med har ännu starkare incitament att ljuga för att behålla makten.
- Ett betalmedel som kan massproduceras kommer förr eller senare att massproduceras.
- Monopol är alltid farliga, men ett penningmonopol är det farligaste av alla.
- Penningmängden har ökat i snabb takt under de senaste tre månaderna och befinner sig nu på den högsta tillväxttakten på 40 månader — sedan juli 2022.

- REK. för den som vill ta lång-semester från börserna och slippa “trejda” varje vecka etc. etc. Bind US-dollar cash i 12 månader och/eller köp ett 12 månaders statspapper (T-Bills, Treasury Bills). Bankerna har alltid diverse dollar ränte fonder där innehavet i fonden har kort löptid. – Finanskrönikan
- “I verkliga marknader uppstår räntan organiskt ur tidspreferens, prisbildning och kapitalvärdering.”
– Ludwig von Mises
- Marknaden har alltid rätt, men inte alltid direkt.
- Det är inte “snällt” tycker jag, av “Börsexperter” att vid varje större nedgång alltid säga “sitt lugnt i båten, börserna går alltid upp om ni bara väntar ett par år”. Ibland och inte så sällan kan det ta betydligt längre tid. [Här](#) är några exempel från historien!
- Ludwig von Mises påpekade berömt att marxismens semantiska bedrägeri börjar med att omdefiniera orden, och att “de som låtsas bekämpa inflation bekämpar i själva verket bara vad som är den oundvikliga konsekvensen av inflationen — stigande priser. Deras försök är dömda att misslyckas eftersom de inte angriper själva roten till det onda.”
- “Ilska, om den inte tyglas, skadar oss ofta mer än den oförrätt som väckte den.” — Seneca
- Harry Browne skrev en del bra böcker:
 - New Profits From The Monetary Crisis
 - How I Found Freedom in an Unfree World
- Vi lever i en tid där alla vill bli hörda, men få vill förstå. Tankens konst har bytts mot åsiktens reflex, och ju starkare någon “tycker”, desto svagare blir samtalet. Den som talar med känsla beundras, den som tänker med logik misstänks för kyla. Det är paradoxen i vår upplysta tidsålder: vi drunknar i information, men törstar efter förståelse. De gamla grekerna hade känt igen mönstret. Aristoteles hade kallat det brist på dygd. Sokrates hade kallat det okunnighet. Och båda hade frågat oss samma sak som de frågade atenarna: hur vet du det du säger att du vet? Läs [”Det snarkande folket”](#)
- “Det är mycket bättre att köpa ett underbart bolag till ett vettigt pris än ett vettigt bolag till ett underbart pris” Warren Buffet

- Mellan år 1800 fram till idag har Grekland befunnit sig i konkurs 50% av tiden dvs. konkurs i över hundra år.
- Japan vill sänka kryptoskatten från 55 % till 20 %. Krypto kommer då att behandlas som ett vanligt värdepapper.
- Recessioner är obekväma, men nödvändiga. De sköljer bort all överskottslikviditet och rensar upp efter år av överdrifter – ungefär som ett rejält åskväder efter en värmebölja, Efteråt känns luften klarare, och ekonomin kan börja om på en sundare nivå. Tricket för oss som individer är att inte dras med i euforin innan smällen kommer. Det är just då alla tror att festen aldrig ska ta slut som man bör börja resa sig från bordet. Recessioner är obekväma, men nödvändiga. De sköljer bort all överskottslikviditet och rensar upp efter år av överdrifter – ungefär som ett rejält åskväder efter en värmebölja, Efteråt känns luften klarare, och ekonomin kan börja om på en sundare nivå. Tricket för oss som individer är att inte dras med i euforin innan smällen kommer. Det är just då alla tror att festen aldrig ska ta slut som man bör börja resa sig från bordet.
- Vissa böcker borde vara obligatoriska redan i gymnasiet. Machiavellis Fursten, till exempel – inte för att uppmuntra cynism, utan för att vaccinera mot den. Eller Henry Hazlitts Economics in One Lesson, en bok som påminner om att ekonomin inte är en serie siffror utan ett nätverk av konsekvenser. Den som inte förstår orsak och verkan blir lätt ett offer för politiska illusioner.
- Innan börserna verkligen tar fart i en riktning, gör den nästan alltid en rörelse åt motsatt håll först – just för att skaka av sig de flesta och svaga händer.
- Det mest populära sättet att smutskasta kapitalism är att göra den ansvarig för varje företeelse som upplevs som otillfredsställande.
- "Definitioner är medel för att hålla våra begrepp knutna till verkligheten. Utan definitioner glider tankar iväg in i dimma, känslor och motsägelser. Ett ord utan definition är inte ett verktyg för tänkande – det är ett verktyg för förvirring."
— Ayn Rand, Introduction to
- "Konsumtion är produktionens slutmål, men produktionen är början på allt välbefinnande."
— George Reisman
- En riktig affärsman försöker sälja så mycket som möjligt och pressar sin vinstmarginal till ett acceptabelt minimum. Om hans kostnader ökar har han inget val – antingen höjer han priserna eller lämnar marknaden.
- Bank of America rekommenderar att deras förmögna kunder allokerar upp till 4 % av sina portföljer i krypto.
- "Marknadsekonomin är det enda system som låter varje människa nå sina mål på det sätt hon själv anser bäst."
— Ludwig von Mises
- Donald Trumps idé att skrota inkomstskatten är fantastisk — fler borde våga tänka så. Men att finansiera det med tullar är som att slopa biljettpriset på bion och i stället ta betalt för att få en stol: kostnaden flyttar bara någon annanstans. Den verkliga revolutionen vore en stat som behöver mindre pengar, inte en som bara byter verktyg för att ta in dem.
- OMXS30 laddar för julrally? Högre topp och trenden är åter bekräftad som positiv. Efter en månad sidledes finns det utrymme för en trend. Lägre lägsta och vi går in i en bear-marknad, samma mönster i USA. Vi följer trenden och inte vad vi tror och för att följa trenden har vi regler som tar bort en subjektiv bedömning.
- 30% av S&P 500: Microsoft och Meta i fallande trender efter toppformationer blanka rekyler upp, Apple Google till månen köp rekyler, Nvidia möjlig toppformation blanka utbrott ned, Amazon i konsolidering utbrottshandel.
- Dr. Shawn Ritenour menar att statliga ingrepp ställer medborgare mot varandra och driver på ojämlikhet. När staten börjar omfördela i stället för att skydda egendom, uppstår ett permanent politiskt krig om resurserna, inte mellan rika och fattiga, utan mellan de som betalar skatt och de som tar emot den.
- Den amerikanska dollarn steg till sin högsta nivå sedan 1985 under kollapsen av IT-bubblan.

Klassisk teknisk analys: dubbelbotten

När marknader befinner sig i nedtrend präglas sentimentet ofta av oro, uppgivenhet och en känsla av att varje rekyl uppåt bara är en paus innan nästa ben ned.

Men just i sådana miljöer uppstår också några av de tydligaste och mest tillförlitliga tekniska formationerna – de som signalerar att säljtrycket håller på att förlora sin kraft.

En av de mest klassiska och välkända av dessa är dubbelbotten, en struktur som under decennier visat sig markera början på många större vändningar i aktiemarknaden.

I dag ser vi denna formation ta form samtidigt i flera av USA:s större aktieindex. Det är därför ett utmärkt tillfälle att stanna upp och återvända till grunderna för den tekniska analysens mest använda omslagsmönster.

Vad innebär en dubbelbotten? Varför fungerar den? Och vilka kriterier måste vara uppfyllda för att formationen ska tolkas som tillförlitlig?

I denna del av vår serie om den klassiska tekniska analysen går vi igenom logiken bakom mönstret, dess psykologiska grund och dess definition.

Genom konkreta exempel från marknaden – från Intel och Boeing till American Express – ser vi hur dubbelbotten fungerar i praktiken och hur den kan användas för att identifiera en tidig trendförändring.

När en dubbelbotten bildas är det sällan en slump. Den visar att säljarna försvagats, att köparna börjar återfå mod – och att marknaden kanske står inför ett skifte som få förväntar sig i stunden.

Läs artikeln [här!](#)

OMXS30

Julrally i OMXS30?

Svenska OMXS30 noteras inom en stigande trendkanal där vi har en högre högsta.

Det är således en marknad styrd av köpare men priset är överköpt och därmed är det lite sent påtänkt att köpa.

Avgörande för trenden är nu rekylbottnen i november som ligger något under golvet i trendkanalen. Noteringar där och festen är troligen över.

Skulle uppgången fortsätta till taket i trendkanalen, går det bra att köpa efterföljande rekyl ned.

Ovanför är det fritt från hinder så indexet bör inte ha några problem att nå taken. Om det inte gör det, har vi en momentumtivering, en indikation på att den stigande trenden inte är lika stark som tidigare.

Det finns alltså potential för ett julrally.

Saab B

Blanka Saab B i dag!

Dagsgrafen över Saab B visar en **komplex huvud/skuldra-formation** d.v.s. två vänstra skuldror. Det viktiga här är inte vad formationen heter utan att vi har en lägre lägsta och en lägre högsta.

Den stigande trenden har alltså skiftat till negativ och då är det sällan en bra idé att spekulera på högre nivåer och köpa.

Istället går det bra att blanka rekyler upp.

Och då vi nu har en rekyll upp från en högre botten i golvet av trendkanalen, går det bra att klicka på säljknappen.

Den naturliga nödutgången ligger något över den högre rekylltoppen.

Vi får alltså till en mycket trevlig risk/reward-kvot för blankning.

USA återtestar

Grafen över S&P 500 visar ett återtest av tidigare topp i en tradingrange.

Eftersom den senaste botten ligger i nivå med föregående, har vi snarare en konsolidering än stigande trend.

Bryter kursen nu ned till en lägre lägsta står vi inför en bear-marknad som kan pågå 4-6 månader eller längre.

Får vi en högre högsta bekräftas trenden som positiv och vi behöver inte vara så oroliga för en börskrasch.

Tillgång:

S&P 500

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Nasdaq 100 misslyckades

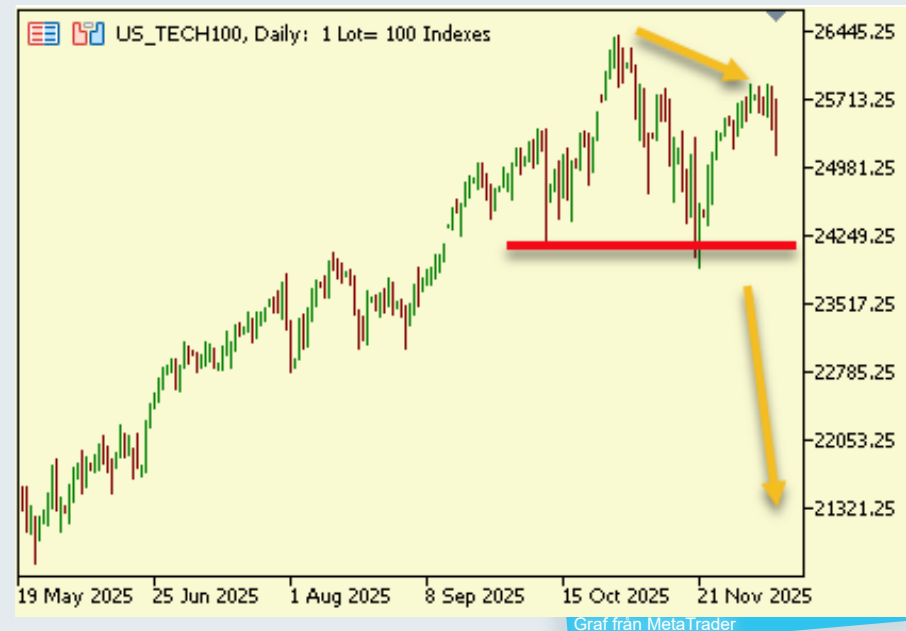
Nasdaq 100 uppvisar en relativ svaghet mot övriga index.

Här har vi ett misslyckat försök att nå en högre högsta före det att kursen i fredags vände ned.

En högre topp och allt är frid och fröjd men en lägre lägsta och vi går in i en bear-marknad där bubbelbolag kan stå inför en slakt på 50-90 procent från topparna.

Det har inträffat för och kommer att ske igen, vi vet bara inte när - nu eller om 12 månader.

Men det börjar alltid med en lägre lägsta, varför man bör vara ytterst försiktig om vi får ett utbrott ned.

Tillgång:

Nasdaq 100

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Dow Jones leder

Dow Jones leder den senaste vågen upp. Här har vi en högre topp men än så länge med avtagande momentum.

För att nästa dipp skall vara köpvärd, krävs lite mer action - en köpvåg som tar kursen till taket i trendkanalen.

Tidigare botten är likt övriga index nu direkt avgörande.

Noteringar därunder och vi kan blanka.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

Dow Jones

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

FINANSKRÖNIKAN

Oberoende sedan 1985

Missa inte nästa stora trend
i marknaden – *bull eller bear.*
Finanskrönikan klargör!

Här handlar det inte om börsskvaller, utan om kapitalförvaltning på riktigt.

Finanskrönikan är den mest genomtänkta och oberoende rösten inom svensk förmögenhetsförvaltning.

Sedan 1985 har den hjälpt tusentale investerare att se det andra missar – med klarspråk logik och humor.

»*Finanskrönikan säger det ingen annan vågar – och dessutom med glimten i ögat.*«

»*En ovärderlig källa för den som vill förstå marknaden på djupet.*«

»*En bra investering – man blir både klokare och rikare med tiden.*«

☐ Swisha 1499 kr för 1 år till 34 638 008 073
Ange din e-postadress i meddelandet

Unik stil. Unikt innehåll.

Finanskrönikan - ekonomi, filosofi
och underhållning i samma text.

Tyskland mycket intressant

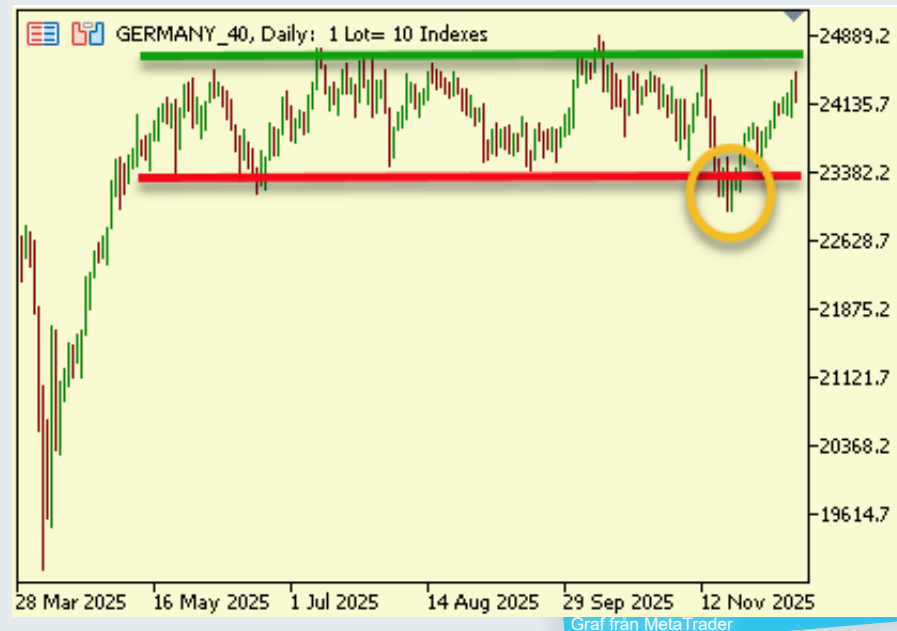
Det tyska DAX-indexet noteras i ett mycket intressant läge.

Kursen rör sig upp efter ett utbrott ned till en lägre lägsta.

Skulle vi få en högre högsta sker det efter ett falskt utbrott ned och då har vi årets köpläge!

MEN bara om kursen når en högre topp. Vänder kursen ned igen och åter bryter stödet, har vi en ny chans att blanka.

Fallhöjden är mycket hög.

Tillgång:

DAX

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

US-dollar åter svag

För någon månad sedan bröt US-dollar upp mot de flesta valutor efter klassiska bottenformationer. Eller toppar i de fall där USD är sist i korsningen som mot euron.

Men nedgången i euron och andra valutor kom av sig och istället har dollar åter tappat i kraft.

Nu är vi åter inne i tidigare toppformationer i ett läge där man bör vara försiktig med köp av US-dollar.

Det kan finnas en våg upp kvar.

På kort sikt har vi haft sättupper för köp av euro och blankning av US-dollar. Motstånden ovan är dock starka och många.

Tillgång:

EUR/USD

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Följ oss på X!

Dagliga uppdateringar om
marknaden, hedgefonder
och alternativa investeringar.

Seminarium i Marbella — Aloha Golf

23-27 januari

Alternativa investeringar:
Managed Futures i en diversifierad
portfölj

Med Henrik Hallenborg

[ANMÄL DIG HÄR](#)

Arrangör:
Hallenborg & Sandström Fund
Management AB

Åter styrka i kronan

US-dollar är också svag mot svenska kronan.

Trendskiftet kom av sig även här. Istället för en våg upp 0har vi fått sidledes rörelser och ett utbrott ned.

Nu återtestas tidigare botten som är avgörande i ett längre perspektiv. På kort sikt bör man ha sålt US-dollar blankt mot kronan.

Ett köp blir åter intressant om den gröna linjen i grafen till höger passeras, tidigare topp.

Tillgång:

USD/SEK

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Ras på gång i olja

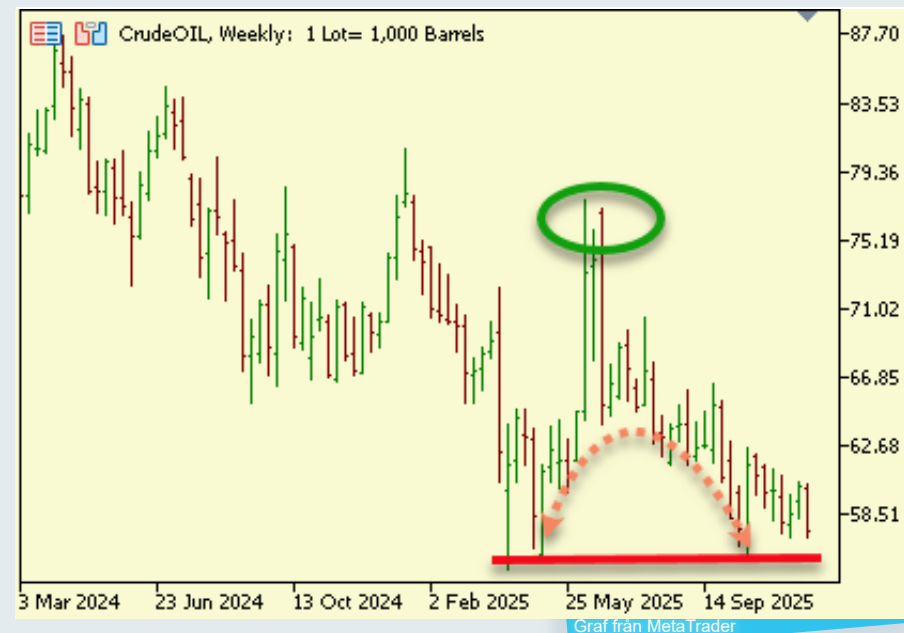
Trenden i olja är fallande med kraftiga rekyler upp.

Just nu återtestas tidigare botten efter en lägre topp.

För köp måste kursen nu stiga upp mot \$80 där tidigare topp ligger.

Trendföljare bör vara inne i korta positioner.

En normal reaktion är nu ett kraftigt ras om vi får en ny års-lägsta eftersom inunder är det fritt från närliggande stöd.

Tillgång:

WTI-olja

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Guld mot \$6000

Efter en paus har guldpriset tagit sig upp över räjongens tak och möjligen påbörjat nästa våg som lätt kan nå \$6000.

Entré för köp hade vi när den gröna linjen i grafen till höger passerades.

På kort sikt har vi en stopp under lägsta från förra veckan men är man inne i guld på längre sikt bör man ge lite mer svängrum och göra exit först om botten från början av november passeras.

Där nere blir blankning aktuellt.

Vi vet inte om priset når \$6000 - det vet ingen annan heller - men det finns potential, det är inte alls omöjligt och om så sker vill vi så klart vara med.

En högre topp ökar sannolikheten för \$6000, en lägre botten minskar oddsen drastiskt.

Tillgång:

Guld

Slutsats:

Köp!

1-6 mån:

Köp

6-12 mån:

Neutral

Ny blankning av Bitcoin

Bitcoin stiger mot en negativ trend efter en ny lägre momentumbotten.

Det tekniska är negativt och bjuder in till blankning. Entré kan göras här och nu vid den fallande trendlinjen, den optimala nivån att ta sig in i trenden.

I första hand bör man sikta på ett återtest av tidigare botten, sedan får vi utvärdera om det finns mer potential.

Under tidigare botten är det förhållandevis fritt; \$60 000 bör kunna nås, vilker innebär en halvering av priset från toppen.

Tillgång:

Bitcoin

Slutsats:

Blanka rekyl

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Neutral

Blanka Ethereum

Ethereum har likt Bitcoin rekylerat upp till en fallande trendlinje.

Här får trendföljare en ny chans att blanka med den negativa trenden.

Köp bör man vara mycket försiktig med då nedgången till den senaste botten hade momentum.

Tillgång:

Ethereum

Slutsats:

Blanka

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Neutral

Följ Coinbase

Coinbase är en reglerad kryptobörs där privatpersoner och institutioner kan köpa, sälja och förvara digitala tillgångar som Bitcoin och Ethereum.

Bolaget erbjuder dessutom plattformar för staking, betalningar och institutionell handel, vilket gör det till en av världens mest centrala infrastrukturer inom kryptomarknaden.

Veckografen till höger visar den långsiktiga trenden som varit upp en längre tid med högre toppar och bottnar.

I dagsgrafan har vi dock en fallande trend och man bör vänta med köp.

Vi visar veckografen eftersom aktien blivit billig och nu testar en stigande trendlinje. Så snart vi har ett tecken på en botten i dagsgrafan, har vi ett bolag som är mycket intressant för köp både på kort och lång sikt.

Tillgång:

Coinbase

Slutsats:

Avvakta

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Köp

Silver mot \$100

Den som sålt silver blankt med krympande marginaler måste återköpa eller "gå i fängelse".

Vår sedanste sättupp för köp var på en liten flagga när kursen bröt upp över tidigare toppar, ett motstånd som testats två gånger.

Nu är det lite sent påtänkt för köp.

Silver är en ointressant marknad i dag. Ligger man lång bör man ligga kvar med en släpande exit.

Blankning är inte aktuellt p.g.a. extrem momentum, köparna är desperata och kanske inte slutar köpa förrän vi ser \$100.

Läs även [denna](#) artikel där vi skrev om silver euforin i början på 80-talet!

Tillgång:

Silver

Slutsats:

Avvakta

1-6 mån:

Köp

6-12 mån:

Köp

2025

HASAFUMA september - oktober 2025

BT-folket – jakten på röd oktober

Investerarbrev från Hallenborg & Sandström Fund Management

Ur innehållet:

- BT-folket – jakten på grön oktober
- Gold Bug +17% i sep
- Hot Commodities +10%
- Bra läge i kryptoprogrammen
- Rothschilds pelare
- Träffarna i Algarve, London och Fuengirola

Läs [här](#), trevlig läsning!

Öppna konto med en riktig mäklare

- Terminer
- Optioner
- CFD:er
- Aktier
- Råvaror
- Index
- Valutor
- Krypto
- Obligationer

Låga avgifter, personlig mäklare, segregerat konto.

Upp till 3% ränta på USD.

Enkelt att ta ut och sätta in kapital via SEB.

Öppna konto via Börstjänaren, partnerkod 8947, och ta del av kostnadsfria kurser – få genomtrevlige Mark Mates som personlig mäklare.

AVA AVATRADE
TRADE WITH CONFIDENCE

AI vänder ned

Ett index över AI-aktier går bra att handla med via vår sponsor AvaTrade.

Just nu ser vi ett misslyckat försök att ta ut tidigare topp. Det i sig är inte negativt men i kombination med en lägre lägsta, betyder det att trenden skiftar till negativ.

Utlösare för blankning är rekylbotten markerad med en röd linje i grafen till höger.

Tillgång:

AI-index

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

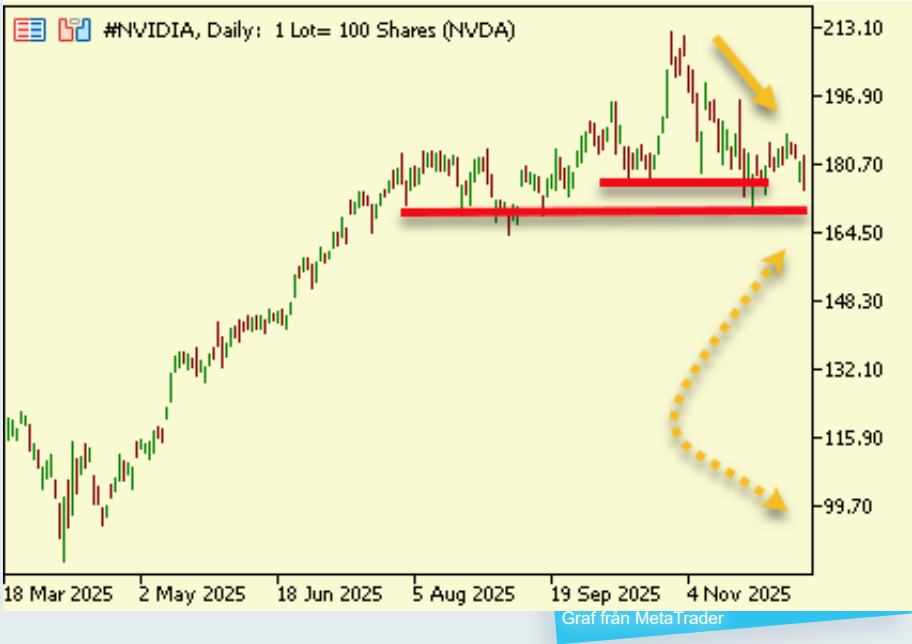
Köp

Topp i Nvidia, varning!

Går Nvidia ned under tidigare bottnar finns det många som snabbt kan bli besvikna, det kan bli trångt när alla vill sälja samtidigt.

Det är upplagt för ras vid ett utbrott ned.

Notera att denn gång sjunker priset från en lägre topp, vilket stärker vår sättnpp.

Tillgång:

Nvidia

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Sälj Meta

Facebook, eller Meta, är ledande på nedsidan. Här har vi en starkt fallande trend och en ny lägre momentumboten.

Rekylen upp kan därmed blankas.

Trenden accelererar, det är långt ned till nästa starka stöd.

Köp blir aktuellt först om säljarna tappat kraft.

Tillgång:

Meta

Slutsats:

Blanka

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Sälj

Hög fallhöjd i Amazon

Amazon har vänt ned från en lägre topp och skulle tidigare bottnar nu passeras ser det riktigt trevligt ut för dem som blankat.

Entré med korta positioner kan göras vid en lägre lägsta.

Fallhöjden är mycket hög!

Tillgång:

Amazon

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Snart köp av Tesla

För några veckor sedan bröt Tesla ned under tidigare botten efter ett misslyckat försök att ta ut tidigare topp.

Vi hade en möjlig topp och signal för blankning.

Nu ser det istället ut som om kursen kan komma att bryta upp över tidigare toppar.

Då gäller lappkast där vi byter ut blankningar mot köp.

Ett köp efter ett falskt utbrott ned är alltid extra intressant.

Tillgång:

Tesla

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

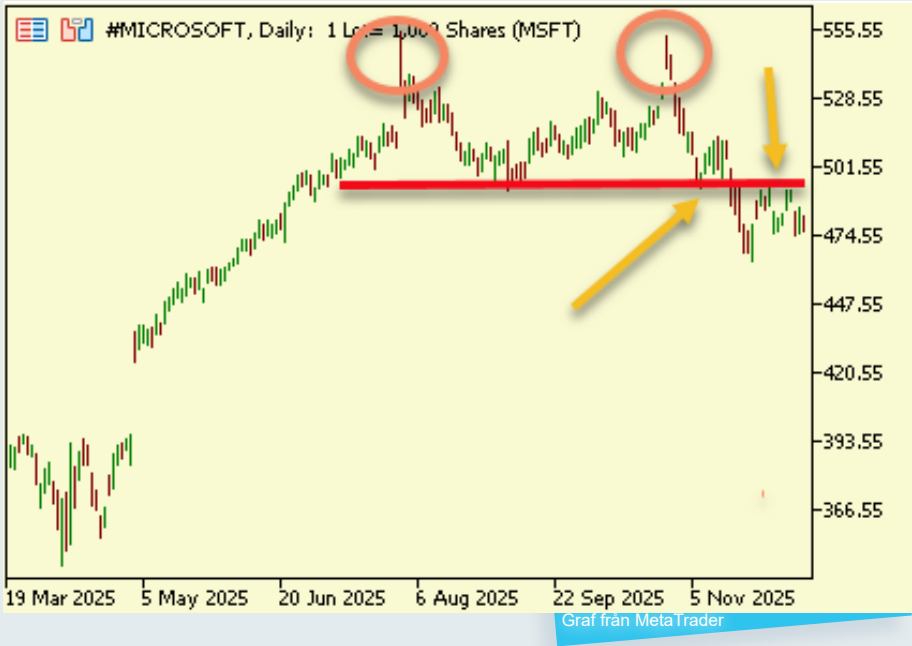
Neutral

Ny chans i Microsoft

Efter en klassisk toppformation har Microsoft också bildat en typisk rekylsättupp för blankning.

Trendföljare har haft två möjligheter att ta sig in med den negativa trenden: utbrott och rekyl.

Potentialen är en dipp på minst \$100.

Tillgång:

Microsoft

Slutsats:

Blanka rekyl

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Neutral

Porsche bottnar

Porsche är mycket intressant för köp om kursen bryter upp över tidigare toppar.

Det skulle fullborda en stabil bottenformation som kan ta priset upp mot \$70.

En naturlig nödutgång ligger något under tidigare bottnar.

Tillgång:

Porsche

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Ferrari på höga höjder

Medan Porsche bottnar har Ferrari toppat och vänt ned i en negativ trend.

Fallhöjden är fortfarande mycket hög.

Veckografen till höger visar att många fortfarande ligger med stora vinster - bear-marknaden kan alltså fortsätta.

Tillgång:

Ferrari

Slutsats:

Avvakta, blanka rekyler upp

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Sälj

Bevaka vete

Priset på vete är historiskt mycket lågt i ett område där vi kan söka efter köpsättupper.

Vi saknar en trend både på kort och lång sikt, vilket innebär att det är utbrottshandel man bör jobba med.

Köp högre högsta helt enkelt i dagsgrafan.

I dag har vi dock inte någon attraktiv sättupp för köp men råvaran är helt klart intressant att bevaka.

Tillgång:

Vete

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

ALLT OM NÖDUTGÅNGEN / STOP LOSS EXIT

SBB SAAB SOBI STORA ENSO
MEDICOVER LUNDIN GOLD IPCO

LÄR DIG ATT BLI UTSTOPPAD

AVATRADE
TRADE WITH CONFIDENCE

BÖRS
TJANAREN

TREJNINGKLUBBEN ONLINE

med Henrik Hallenborg och Mark Mates

BT Play

SAMMANFATTNING AV WEBINARIUM

HUR MANAGED FUTURES FUNGERAR

Vi förklarade på ett praktiskt och pedagogiskt sätt hur Managed Futures fungerar.

TREND-FÖLJANDE MODELLER

RÅVAROR VALUTOR RÄNTOR INDEX

- Hur investeringar kan navigera både upp- och nedgångar
- Varför de ofta presterar starkt i osäkra tider
- Hur de skiljer sig från traditionell fondförvaltning

TRADINGKLUBBEN ONLINE

BLANKNING?

VART ÄR THOMAS?

Parasiter!!

BLANKA OMX ANALYS SVENSKA AKTIER

BLANKA KÖP GULD

THOMAS?

HASAFUMA LIVE

Vad är trendföljande?

Hur har det gått? 7-13 års track record

Riktig diversifiering | Aktier alltid upp?

Så fungerar råvarucykler

Hot Commodities

+22% (September)

+66% YTD

Gold Bug

+33% (September)

+61% YTD

Rekommenderade mäklare

Tack till våra sponsorer, som är med och möjliggör Börstjänarens till stora delar kostnadsfria verksamhet för alla börsintresserade!

Du kan bidra till Börstjänaren genom att ta del av våra sponserers och samarbetspartners utbud.

AvaTrade

AvaTrade är en världsledande nätmäklare som erbjuder handel med mer än 200 Forex- och CFD-instrument, inklusive aktier, index, råvaror, obligationer & ETF:er.

Med över 200 000 registrerade kunder från fler än 12 länder, är AvaTrade en verkligt global mäklare.

Bli kund hos Ava Trade här!

GFF Brokers

Global Futures & Forex Inc. (GFF Brokers) är ett oberoende introducerande mäklare-företag i Glendale, Kalifornien, som erbjuder termins- och optionshandel på alla större börser runt om i världen.

Som medlem NFA och registrerad IB hos CFTC tillhandahåller GFF-brokers lågpristerminer och valutahandel med stöd av högkvalitativ kundservice, branschkompetens och ett växande utbud av handelsplattformserbjudanden.

Bli kund hos GFF Brokers här!

Ansvarsfriskrivning

Morningbriefing Börstjänaren AB från-säger sig allt ansvar för direkt eller indirekt förlust eller skada av vad slag det vara må, som grundar sig på användandet av information från Börstjänarens webbplats eller nyhetsbrev.

Informationen på Börstjänaren och Världsmarknaden Update tar inte hänsyn till någon specifik mottagares särskilda investeringsmål, ekonomiska situation eller behov.

Informationen är inte att betrakta som en personlig rekommendation eller ett investeringsråd. Varje investeringsbeslut fattas självständigt av användaren och på dennes eget ansvar.

Investeringar i finansiella instrument är förknippade med risk och en investering kan både öka och minska i värde eller komma att bli värdelös. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning.